

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.1.2.2024.DK

Pani
Anna Wolińska
Dyrektor
Domu Seniora „Karkonoski Zakątek” Sp. z o.o.
ul. Sudecka 70, 58-500 Jelenia Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 8 listopada 2024 r. protokołu kontroli kompleksowej, nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, dnia 10 grudnia 2024 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Dom Seniora „Karkonoski Zakątek” Sp. z o.o. w Jeleniej Górze
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Anna Wolińska, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Domu Seniora „Karkonoski Zakątek” w Jeleniej Górze od dnia 6 października 2020 r.
Zakres kontroli	Działalność placówki całodobowej opieki.
Okres objęty kontrolą	od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 19 sierpnia 2024 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 10 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ¹ 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ² Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2024 r. (KO-KZ. 430.2.2024.RG) zatwierdzony w dniu 25 czerwca 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w DUW	od dnia 19 sierpnia 2024 r. do dnia 20 września 2024 r.
Kontrolerzy	1. Dorota Kamińska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – Przewodnicząca Zespołu – Upoważnienie Wojewody Dolnośląskiego nr PS.NKPS. 0030.23.2024 z dnia 14 sierpnia 2024 r. 2. Elżbieta Marcinkowska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – kontroler - Upoważnienie Wojewody Dolnośląskiego nr PS.NKPS. 0030.24.2024 z dnia 14 sierpnia 2024 r.

¹ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm. zwana dalej „ustawa o pomocy społecznej”

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm., dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Anna Wolińska. Działalność Domu Seniora „Karkonoski Zakątek” Sp. z o.o. w Jeleniej Górze³ w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Kontrolę w Placówce przeprowadzono w dniach 18-20 sierpnia 2024 r., zgodnie z planem kontroli na II półrocze 2024 r. zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 25 czerwca 2024 r. Zgodnie z zezwoleniem Wojewody Dolnośląskiego Placówka dysponuje 60 miejscami dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

W toku kontroli ustalono, że budynek Placówki - zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 1 - 2 ustawy - jest pozbawiony barier architektonicznych. W Placówce znajdują się pomieszczenia wskazane w art. 68 ust. 5 pkt 1 - 2 ustawy. Mieszkańcom zapewniono w pokojach powierzchnię i umeblowanie wymagane przepisami. Placówka spełniała wymagania, o których mowa w art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy tj. zapewniała jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób, a toaletę - nie więcej niż czterem osobom; sanitariaty były wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W toku kontroli ustalono, że zagwarantowano mieszkańcom organizację wyżywienia w zakresie wyznaczonym w art. 68 ust. 6 pkt 1-4 ustawy. Zapewniano w Placówce utrzymanie czystości, a mieszkańcy posiadali środki i przybory niezbędne do higieny osobistej.

Udzielano mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, Zapewniano opiekę higieniczną, jednakże jak ustalono, że w większości poddanych analizie próby mieszkańców dokonywano kąpieli czasami w odstępie powyżej 10 dni. Ww. stan tłumaczono zaleceniami lekarskimi wynikającymi ze specyficznych potrzeb medycznych niektórych z mieszkańców (w takich przypadkach - jak informowano - wykonywana jest codzienna toaleta ciała), jak również wyjazdami mieszkańców poza teren Placówki lub zgłaszanymi przez mieszkańców preferencjami co do częstotliwości kąpieli. Nie negując powyższych wyjaśnień, szczególnie w odniesieniu do dłuższych przerw między kąpielami, w ocenie Organu zakres ww. ustaleń wskazuje na konieczność zapewnienia mieszkańcom - w ramach efektywnej realizacji standardu usług w zakresie opieki higienicznej, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy - większej częstotliwości planowych kąpieli.

³ Dom Seniora Karkonoski Zakątek Spółka z o. o. w Jeleniej Górze przy ul. Sudeckiej 70, dalej „Placówka”, „Jednostka”

W Placówce zapewniano pielęgnację w czasie choroby i umożliwiono mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Placówka gwarantowała mieszkańcom pomoc w załatwianiu spraw osobistych oraz organizowała im czas wolny. Pensjonariusze mieli zapewniony kontakt z rodziną; współpracowano ze społecznością lokalną.

Zgodnie z informacjami przekazanymi w toku kontroli sposób świadczenia usług w Placówce uwzględniał stan zdrowia i sprawność mieszkańców. Mieszkańcy w rozmowach wyrażali zadowolenie z usług świadczonych w Jednostce. Informowali, że czują się w Placówce bezpiecznie, są traktowani z godnością i szacunkiem, a personel zwraca się do nich w sposób przez nich akceptowany. Rozmówcy potwierdzili również, że przy zabiegach higienicznych zachowywana jest intymność. Mieszkańcy z którymi rozmawiano w toku kontroli informowali, że można opuszczać Placówkę. Jednakże w toku oględzin stwierdzono, że drzwi wejściowe były zamykane - jak wyjaśniano aby uniknąć wejścia na teren Placówki osób niepożądanych. Ustalono, że osoby sprawne wychodzą bez ograniczeń, informując o swoim wyjściu personel, a osobom mniej sprawnym przy sprzyjającej pogodzie opiekunowie organizują wyjście na teren rekreacyjny, do którego drzwi są cały czas otwarte. Jak informowano w okresie objętym kontrolą Kierująca Placówką nie ograniczała mieszkańcom możliwości samodzielnego opuszczania terenu Placówki, kiedy to brak opieki – z powodu zaburzeń psychicznych - zagrażałby życiu lub poważnie zagrażałby ich zdrowiu. Na ww. okoliczność wyjaśniano jednak, że wśród mieszkańców są osoby, które ze względu na stan zdrowia nie powinny opuszczać Placówki. Jak informowano w toku kontroli „(...) Są to osoby z chorobą Alzheimera, demencją i otępieniem starczym . Samodzielne wyjście jest zagrożeniem zdrowia a nawet życia”. Należy mieć na względzie, że zgodnie z art. 68 ust. 2a – 2e ustawy o pomocy społecznej w przypadku gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu osoby przebywającej w placówce, będącej osobą z zaburzeniami psychicznymi, osoba kierująca tą placówką może ograniczyć możliwość samodzielnego opuszczania przez tę osobę terenu placówki na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia. Ograniczenie jest wydawane w formie pisemnej i zawiera wskazanie osoby, której to ograniczenie dotyczy, okresu, na jaki jest wydane, uzasadnienie ograniczenia oraz pouczenie o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka. Ograniczenie doręcza się osobie przebywającej w placówce, a gdy jest ona osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie, również jej przedstawicielowi ustawowemu. Doręczając ograniczenie, osoba kierująca placówką poucza osobę w niej przebywającą o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia. Informację o ograniczeniu osoba kierująca placówką przesyła do

sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się placówka, w terminie 3 dni od dnia doręczenia ograniczenia osobie przebywającej w placówce.

Jednostka prowadzi dokumentację mieszkańców, o której mowa art. 68 a pkt 1 ustawy, tj. dokumenty z danymi identyfikacyjnymi mieszkańca, danymi kontaktowymi najbliższej rodziny oraz umowy na świadczenie usług, zawarte w większości przypadków z mieszkańcem oraz osobą określoną jako „Opiekun”; w 3 przypadkach tylko z „Opiekunem”, (w tym w jednym przypadku – osoba po przyjęciu do Placówki została całkowicie ubezwłasnowolniona). Należy mieć na względzie, że w obecnym stanie prawnym umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe) albo na oświadczeniu reprezentowanego (pełnomocnictwo). Osoba podpisująca umowę jako reprezentant pensjonariusza powinna wykazać się zatem stosownym pełnomocnictwem. W aktach mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie przebywających w dniu kontroli w Placówce nie stwierdzono postanowień sądu o wyrażeniu zgody na umieszczenie ww. osób w Placówce. Zgodnie z art. 68 a pkt 1 lit. f – w związku z art. 68 c ustawy - podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zdrowiu psychicznym⁴ wymogi określone w art. 68 a pkt 1 lit. f ustawy zmienianej w art. 1 ustawy zmieniającej, w stosunku do osób przyjętych do placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przed dniem wejścia w życie tego przepisu (tj. zgodnie z art. 12 ustawy zmieniającej – od 1 stycznia 2020 r.) stosuje się od dnia 1 czerwca 2021 r.

W myśl art. 68 a pkt 1 lit. d ustawy gromadzono informacje o stanie zdrowia mieszkańców. Jak ustalono nie prowadzono osobnej dokumentacji, w której odnotowywano udzielanie świadczeń medycznych na terenie Placówki. Zgodnie z art. 68 a pkt 1 lit. d tiret trzy ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany prowadzić ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na

⁴ ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zdrowiu psychicznym (Dz. U. poz. 1690), dalej „ustawa zmieniająca”

terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych. Prowadzono ewidencję przypadków stosowania na terenie Placówki przymusu bezpośredniego. W ww. dokumentacji wpisów nie stwierdzono; jak informowano - nie było sytuacji konieczności zastosowania ww. środka.

W toku kontroli ustalono, że w widocznym miejscu przy wejściu do budynku umieszczona była tablica z nazwą Placówki. Zgodnie z art. 68 a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzi placówkę, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W budynku były umieszczone tablice, na których wywieszono m.in. Regulamin Mieszkańców z zakresem oferowanych usług, pismo z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu informujące o numerze wpisu do rejestru Wojewody Dolnośląskiego, informacja o monitoringu z określeniem podmiotu prowadzącego oraz z numerami alarmowymi do służb ratunkowych. Zgodnie z art. 68 a pkt 3 lit. d ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku Placówki umieścić również informacje dotyczące: danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Pacjenta, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej, sądu opiekuńczego.

Ustalono, że połowa z zatrudnionych na dzień kontroli pracowników świadczących usługi opiekuńcze posiadała udokumentowane kwalifikacje do pracy w zawodach wymienionych w art. 68 a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, bądź posiadali również wymagane co najmniej 2 letnie doświadczenie w świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku i ukończyli szkolenie z zakresu udzielenia pierwszej pomocy. Natomiast pozostali zatrudnieni nie legitymowali się udokumentowanym doświadczeniem zawodowym w ww. zakresie i/lub ww. szkoleniem. Placówka nie zapewniła świadczenia ww. usług przez osoby z wymaganymi kwalifikacjami

w wymiarze 1/3 etatu na 1 mieszkańca, o czym mowa w art. 68 a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. W celu efektywnej realizacji usług opiekuńczych należy zapewnić wymagany wymiar czasu pracy pracowników wykonujących czynności w ramach usług opiekuńczych spełniających wymogi art. 68 a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi kontrolowanej Jednostki, drugi włącza się do akt kontroli..

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Dokonywano kąpieli czasami w odstępstwie powyżej 10 dni.
2. Kierująca Placówką nie ograniczała mieszkańcom możliwości samodzielnego opuszczania terenu Placówki, kiedy to brak opieki – z powodu zaburzeń psychicznych - zagrażałby życiu lub poważnie zagrażałby ich zdrowiu na podstawie ustawy o pomocy społecznej.
3. Brak w aktach mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie o postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie zezwolenia na umieszczenie ich w Placówce.
4. Nie prowadzono ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki.
5. Brak w widocznym miejscu na budynku Placówki tablicy informacyjnej zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku
6. Na tablicach umieszczonych w widocznym miejscu w budynku Placówki brak informacji dotyczących: danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Pacjenta, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej, sądu opiekuńczego.
7. Część zatrudnieniowych nie legitymowało się udokumentowanym doświadczeniem zawodowym w ww. zakresie i/lub ww. szkoleniem.
8. Placówka nie zapewniła świadczenia ww. usług przez osoby z wymaganymi kwalifikacjami w wymiarze 1/3 etatu na 1 mieszkańca, o czym mowa w art. 68 a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie ustaleń kontroli w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy :

1. Zapewnić mieszkańcom większą częstotliwość planowych kąpiel.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz art. 68 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco.

2. Ograniczenia wyjść z Placówki stosować tylko na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Podstawa prawna: art. 68 ust. 2 a – 2 e ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: 31 marca 2025 r.

3. Uzpełnić akta mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie o postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie zezwolenia na umieszczenie ich w Placówce.

Podstawa prawna: art. 68 c oraz art. 68 a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: 30 czerwca 2025 r.

4. Prowadzić ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 1 lit. d tiret trzy ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco

5. W widocznym miejscu na budynku Placówki umieścić tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: 31 stycznia 2025 r.

6. W widocznym miejscu w budynku Placówki umieścić informacje dotyczące: danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Pacjenta, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej, sądu opiekuńczego.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 3 lit. d ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

7. Zapewnić wymagany wymiar czasu pracy (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) osób realizujących usługi opiekuńcze, które spełniają wymogi kwalifikacji określone przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej

Termin realizacji zalecenia: 31 marca 2025 r.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Dłaniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

